

Modlitwa Jezusowa

Mnich Kościoła Wschodniego

Modlitwa Jezusowa

Jej początek, rozwój i praktyka
w tradycji bizantyńsko-słowiańskiej

Przekład i redakcja:
Szymon Hiżycki OSB

TYNIEC

WYDAWNICTWO BENEDYKTYNÓW

Tytuł oryginału:
Un moine de l'Église d'Orient,
La prière de Jésus.
Sa genèse, son développement et sa pratique dans
la tradition religieuse byzantino-slave,
Chevtogne 1963

Projekt okładki:
Borys Kotowski OSB

Korekta:
Jakub Biel OSB
Aldona Ibek

Imprimi potest: Opactwo Benedyktynów
L.dz. 22/2015, Tyniec, dnia 2.02.2015
† Szymon Hiżycki OSB, opat tyniecki

Kraków 2015

ISBN 978-83-7354-557-1

© Copyright Monastère de Chevetogne, Belgique
© Copyright for the Polish edition by TYNIEC
Wydawnictwo Benedyktynów
ul. Benedyktyńska 37, 30-398 Kraków
tel. +48 (12) 688-52-90 tel./fax: +48 (12) 688-52-95
e-mail: wydawnictwo@tyniec.com.pl
zamowienia@tyniec.com.pl
www.tyniec.com.pl

Druk i oprawa:
TYNIEC Wydawnictwo Benedyktynów
druk@tyniec.com.pl

Spis treści

Wstęp	7
-----------------	---

Część I

Historia modlitwy Jezusowej

Rozdział I

Wzywanie Imienia Jezusa w Piśmie Świętym i wedle tradycji Ojców	11
--	----

Rozdział II

Modlitwa Jezusowa w hezychazmie synaickim	29
--	----

Rozdział III

Modlitwa Jezusowa w hezychazmie atonickim	57
--	----

Rozdział IV

Epoka „Filokalii”	75
-----------------------------	----

Rozdział V

„Opowieści pielgrzyma” i modlitwa Jezusowa w naszych czasach	99
---	----

Część II

Uwagi praktyczne

Rozdział VI

Praktyka modlitwy Jezusowej	119
---------------------------------------	-----

Dodatek I	
Psychofizjologiczna metoda modlitwy145
Dodatek II	
Przyzywanie Imienia Jezusa na Zachodzie151
Oddychać Imieniem.	
Półowie do nowego tłumaczenia157
Nota redakcyjna162
Wykaz skrótów163
Bibliografia polska165

Wstęp

Historia modlitwy Jezusowej¹ była badana już pod pewnymi względami, ale jak dotąd nigdy nie została ujęta całościowo. Nie zamierzamy tutaj opracowywać całych jej dziejów; chcielibyśmy jedynie naszkicować główne etapy. Nasze zainteresowanie tym problemem nie jest zainteresowaniem historyka. Chodzi o zbadanie praktyki, która choć zakorzeniona w najdawniejszej starożytności, do dziś pozostaje żywotna wśród chrześcijan Wschodu. Zasadniczo praktyka modlitwy Jezusowej nie jest wymieniana w traktatach poświęconych „formom” czy „sposobom” modlitwy. Jednakże jest starsza i bardziej rozpowszechniona niż inne metody opisywane w klasycznych podręcznikach. Modlitwa Jezusowa, jak stwierdził rumuński

¹ Modlitwa Jezusowa jest to termin techniczny używany w duchowości bizantyńskiej, który oznacza przyzywanie Imienia Jezusa zarówno w mniej lub bardziej rozbudowanej formule, lub nawet bez niej.

pisarz N. Crainic (1889–1972), jest „sercem prawosławia”. Praktykują ją unicy, łacinnicy są nią zainteresowani, nawet niektórzy anglikanie czy protestanci oddają się z zapałem tej metodzie. Ona jest naszym wspólnym dziedzictwem, czymś więcej niż przejawem prywatnej pobożności; wkracza bowiem i przenika sferę liturgii. Jej implikacje i możliwości zasługują na uważne rozważenie. Niech te karty natchną do jej praktykowania licznych Czytelników!

Przyjęliśmy z radością informację, że pierwsze wydanie naszej książeczki wydało owoce. Niniejsza praca, wedle opinii niektórych, dopomogła pewnym duszom w odkryciu skarbów ukrytych w najśłodszym Imieniu Zbawiciela.

Non nobis, Domine, sed nomini tuo...

Nie nam, Panie, lecz Imieniu Twemu!